Nowoczesnymi metodami w wandalizm elewacyjny

2026-06-02

Podczas sesji 13 maja radni podjęli jednomyślnie uchwałę kierunkową, w której proponują Prezydentowi Miasta Krakowa wykorzystanie nowoczesnych technologii w walce z nielegalnym graffiti. Radni chcą, aby miasto przygotowało i wdrożyło program systemowej likwidacji wandalizmu elewacyjnego z wykorzystaniem między innymi czyszczenia laserowego oraz hydropiaskowania.

Systemowe rozwiązanie zamiast „efektu łaty”

Problem nielegalnego graffiti w Krakowie osiągnął skalę, która wymaga radykalnej zmiany podejścia i przejścia od działań doraźnych do systemowych rozwiązań technologicznych. Obecnie niemal każda dzielnica zmaga się z tą plagą. Wandalizm degraduje estetykę przestrzeni publicznej, obniża wartość nieruchomości i buduje poczucie braku kontroli nad porządkiem publicznym.

Kraków, jako miasto o unikalnej tkance historycznej wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jest szczególnie narażone na negatywne skutki tego procederu. Nielegalne, często wulgarne lub promujące nienawiść napisy pojawiają się nie tylko na budynkach mieszkalnych, ale również na zabytkowych kamienicach, obiektach małej architektury oraz infrastrukturze transportowej. Tradycyjne metody walki z tym zjawiskiem, polegające głównie na zamalowywaniu bazgrołów farbą, okazują się niewystarczające. Prowadzą one często do powstawania tak zwanego efektu łaty, który dodatkowo szpeci elewacje, nie rozwiązując problemu u podstaw.

Technologie XXI wieku w praktyce

Jako fundament nowego programu radni wskazują dwie główne technologie. Pierwszą z nich jest hydropiaskowanie, które zapewnia wysoką wydajność przy usuwaniu wielkopowierzchniowych zniszczeń. Jest to metoda szybka, pozwalająca wyczyścić duży odcinek muru w zaledwie godzinę, stosunkowo tania oraz znacznie mniej inwazyjna niż tradycyjne metody mechaniczne. Alternatywą dla hydropiaskowania jest czyszczenie laserowe, czyli technologia najbardziej precyzyjna, bezkontaktowa i w pełni bezpieczna dla najcenniejszych, zabytkowych elewacji oraz detali architektonicznych.

Podczas sesji referent uchwały kierunkowej, radny Tomasz Daros, tłumaczył, że obie metody zostały już w Krakowie z powodzeniem przetestowane. Metodę czyszczenia laserowego wykorzystano między innymi do oczyszczenia zamalowanych murów Szkoły Podstawowej nr 2 w Dzielnicy III Prądnik Czerwony. Z kolei hydropiaskowaniem z powodzeniem usunięto graffiti z dużej powierzchni ma murze przy ul. Wenecja.

Radni dodawali, że inicjatywy podejmowane ostatnio przez miasto pokazują istnienie woli politycznej i społecznej, by skutecznie oczyścić Kraków. Jednak aby działania te były trwałe i bezpieczne dla cennych elewacji, konieczne jest stałe wdrożenie technologii na miarę XXI wieku.

Kluczowe wyzwania i koszty społeczne

Magiczny Kraków

Skala stojącego przed miastem wyzwania jest ogromna, a nielegalne graffiti generuje poważne koszty społeczne i wizerunkowe, ponieważ napisy w miejscach turystycznych bezpośrednio uderzają wizerunek Krakowa jako europejskiej metropolii kultury. Zjawisko to wpływa również negatywnie na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Zgodnie z psychologiczną teorią rozbitych okien, nieusunięte w porę akty wandalizmu przyciągają kolejne naruszenia porządku, co potęguje szybką degradację całych kwartałów ulic.

Obecna sytuacja to także ogromne obciążenie dla samych Krakowian. Właściciele nieruchomości oraz wspólnoty mieszkaniowe ponoszą dziś wysokie koszty czyszczenia elewacji, które bez profesjonalnego zabezpieczenia i systemowego wsparcia miasta stają się celem ponownych ataków w bardzo krótkim czasie. Nowy program ma na celu skuteczne rozwiązanie tego problemu.